МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Львівський національний університет імені Івана Франка Факультет культури та мистецтв

Кафедра театрознавства та акторської майстерності

Затверджено

На засіданні кафедри театрознавства та акторської майстерності
Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол № 1 від 29.08. 2024 р.)
Гарант ОПП «Акторське мистецтво драматичного театру і кіно»

доц. Мирослава ЦИГАНИК

СИЛАБУС / SYLABUS

з навчальної дисципліни

«Історія української літератури»,

що викладається в межах ОПП «Акторське мистецтво драматичного театру і кіно»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів
із спеціальності 026 «Сценічне мистецтво»

Львів – 2024

Назва навчальної дисципліни	«Історія української літератури»
Адреса викладання дисципліни	вул. Валова, 18
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет культури і мистецтв, кафедра театрознавства та акторської майстерності
Галузь знань, шифр та назва освітньої програми	02 Культура і мистецтво, 026 Сценічне мистецтво ОПП «Акторське мистецтво драматичного театру і кіно»
Викладачі курсу	Циганик Мирослава Іванівна
Контактна інформація викладачів	myroslava.tsyhanyk@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю). Також можливі онлайн-консультації. Для погодження часу онлайн-консультацій слід писати на електронну пошту викладача або дзвонити.
Сторінка навчальної дисципліни	https://kultart.lnu.edu.ua/academics/bachelor/curriculum-theatre-and-cinema
Інформація про дисципліну	Дисципліна «Історія української літератури» є вибірковою дисципліною із циклу професійно-практичної підготовки спеціальності 026 «Сценічне мистецтво» для освітньої програми «Акторське мистецтво драматичного театру і кіно», першого (бакалаврського) рівня освіти. Дисципліна викладається в VII та VIII семестрах в обсязі 5 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Семестровий (підсумковий) контроль	Залік у кінці 8 семестру.
Коротка анотація дисципліни	У межах курсу «Історія української літератури» здобувачі вивчають основні тенденції літературного процесу в Україні від давнього письменства (X ст.) до літератури початку XXI ст. Курс передбачає осмислення окремих художніх явищ української літератури та їх значення в контексті літературного процесу; формування фахових умінь, критичного мислення та можливості обґрунтованого коментування важливих фактів літературного руху означених періодів, комунікативних вмінь висловлювати власне бачення порушених у художніх творах проблем.
Мета та цілі дисципліни	**Мета курсу** «Історія української літератури» – дати студентам знання з історії української літератури від найдавніших часів і дотепер, висвітлити на їх основі найбільш типові явища і факти тогочасного літературного життя і процесу, показати гуманістичний пафос літератури, використання її кращих здобутків письменниками XIX-XXI ст. **Завдання курсу:** - дати здобувачам знання і розуміння здобутків літератури X-XVIII ст., шляхи формування та розвитку жанрово-стильової структури; - розкрити модель фольклорно-літературних взаємин, стосунки літератури та суспільно-політичного розвитку; - навчити студентів аналізувати твори давньої літератури; - домогтися самостійного опрацювання студентами творів давньої української літератури за оригіналом; залучати студентів до активного наукового пошуку, до участі в наукових студентських конференціях.
Ключові слова	Історія літератури, канон літератури, літературне бароко, синкретизм бароко, нова українська література, класицизм, бурлеск, травестія, просвітницький реалізм, сентименталізм, модернізм, психологізм у літературі, психоаналіз, експресіонізм, романтизм, поезія в прозі, постмодерн, постмодернізм, дискурс.

Формат дисципліни	Очний
	Проведення лекцій, практичних робіт та консультації для кращого розуміння тем.
Тривалість навчальної дисципліни	150 годин
Обсяг навчальної дисципліни	60 годин аудиторних занять. З них 30 годин лекцій, 30 годин практичних занять та 90 годин самостійної роботи
Очікувані результати навчання	Після завершення цього курсу студент буде : **знати:** - періодизацію української літератури, - літературні роди та жанри, їхні особливості, - провідні стилі в українській літературі; **вміти:** - визначати етапи розвитку української літератури, - аналізувати літературний доробок кожного з етапів, - характеризувати письменницький доробок, - визначати належність літературного тексту до конкретної епохи, зони поширення, стилю, течії, - самостійно аналізувати літературні тексти, систематизувати літературні факти та явища, давати їм об'єктивну оцінку.
Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)	**Аналітичні навички**: вивчення концептуальних засад сценічного мистецтва дозволить розвинути здатність аналізувати складні ситуації, розбирати проблеми на складові та визначати оптимальні рішення. **Навички критичного мислення**: дисципліна спонукає до критичного аналізу та оцінки інформації, теорій та концепцій, що сприяє розвитку в здобувачів здатності обґрунтовувати свої погляди та приймати інформовані рішення. **Комунікаційні навички**: вивчення дисципліни розвиває уміння висловлювати свої думки письмово та усно, спілкуватися з іншими людьми, а також слухати і розуміти інших.
Теми	**VII семестр** **Змістовий модуль 1** ДАВНЯ УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА **Тема 1.** Вступ. Періодизація української літератури. Літературний процес епохи зрілого середньовіччя та його особливості **Тема 2.** Література Пізнього Середньовіччя. **Тема 3.** Література українського Ренесансу. **Тема 4.** Українське літературне бароко. **Змістовий модуль 2.** ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ XIX СТОЛІТТЯ **Тема 5.** Становлення нової української літератури (початок IX ст.). Злиття стилів. **Тема 6.** Романтизм. Течії українського романтизму. **Тема 7.** Рання творчість Т. Г. Шевченка та творчість періоду «Трьох літ». **VII семестр** **Змістовий модуль 3.** ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ XIX СТОЛІТТЯ **Тема 8.** Літературний процес II половини XIX ст. П. Куліш – ключова постать українського літературного процесу 50-60-х років XIX ст. **Тема 9.** Творчість І. Я. Франка у контексті розвитку української літератури другої половини XIX ст. **Тема 10.** Українського модернізм кінця XIX – початку XX ст. Неоромантзм Лесі Українки. **Змістовий модуль 4.**

	ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ ХХ СТОЛІТТЯ **Тема 11.** 20-30-х роки ХХ ст. у контексті національного та соціального життя. Українська поезія цього періоду. Модерністський дискурс української прози. **Тема 12.** Відродження української драматургії і театру середини ХХ ст. **Змістовий модуль 5.** СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА **Тема 13.** Сучасна українська література: постмодернізм. Поетична творчість учасників літературного угруповання «Бу-Ба-Бу». **Тема 15.** Фемінізм в українській літературі: О. Забужко. Ознаки жіночого письма у прозі (С. Андрухович, Г. Пагутяк, І. Роздобудько, І. Карпи, М. Матіос.
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з дисциплін «Історія українського театру», «Історія української культури», «Історія України», достатніх для сприйняття категоріального апарату акторської майстерності.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентація, лекції, колаборативне навчання (форми – групові проекти, спільні розробки), круглі столи, навчальні дискусії, ділові ігри.
Необхідне обладнання	Вивчення курсу потребує використання загально вживаних програм і операційних систем, доступу до мережі Інтернет.
Література для вивчення дисципліни	Уся література, яку здобувачі вищої освіти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Здобувачі вищої освіти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел інформації, яких немає у списку рекомендованих. **Рекомендована література:** **Основна література** 1. Білоус П.В. Історія української літератури XI-XVIII ст..: Навч. Посібник. К.: ВЦ «Академія», 2009. 424 с. 2. Білоус П.В., Білоус О.П. Українська література XI-XVIII ст.: навч.посібник. Для самостійної роботи студента. К.: ВЦ «Академія», 2010. – 360 с. 3. Возняк М. С. Історія української літератури: у 2-х кн. Кн. 1. 2-е вид., випр. Львів: Світ, 1992. 696 с. 4. Возняк М. С. Історія української літератури: у 2-х кн. Кн. 2. 2-е вид., випр. Львів: Світ, 1994. 560 с. 5. Волинський П.К. Український романтизм у зв'язку з розвитком романтизму в слов'янських літературах // Волинський П. З творчого доробку.– К. 1973. 6. Грабович Г. До історії української літератури: Дослідження, есеї, полеміка. К., 2003. 632 с. 7. Гром'як Р. Історія української літературної критики (від початків до кінця XIX ст.). Тернопіль, 1999. 223 с. 8. Зборовська Н. Код української літератури: Проект психоісторії новітньої української літератури: Монографія. Київ: Академвидав, 2006. 504 с. 9. Зеров М. Українське письменство XIX ст. // Зеров М. Твори: У 2 т. Т. 2. К., 1990. 598 с. 10. Історія української літератури XIX ст.: У 2-х кн.: підручник /За ред. М.Г. Жулинського. – К.: Либідь, 2006. – 712 с. 11. Історія української літератури та літературно-критичної думки першої половини XIX століття: підручник / За ред. О. Галича. К.: ЦНЛ, 2006. 392 с. 12. Історія української літератури у дванадцяти томах. Т. 1: Давня українська література (X – перша половина XVI ст.) / Наук. редактори Юрій Пелешенко, Микола Сулима. К.: Наукова думка, 2014. 840 с.

	13. Історія української літератури у дванадцяти томах. Т. 2: Давня українська література (друга половина XVЇ – перша половина XVI - XVIII ст.) / Наук. редактори Віра Сулима, Микола Сулима. К.: Наукова думка, 2014. - 840 с. 14. Історія української літератури XIX ст.: навч. посіб. / За ред. М. Т. Яценка. К.: Либідь, 1997. 432 с. 15. Літературознавчий словник-довідник / ред. Р. Т. Гром'як та ін. Київ: Академія, 1997. 752 с. (Nota bene). 16. Моренець В. Національні шляхи поетичного модерну першої половини XX століття: Україна і Польща. Київ: Основи, 2002. 327 с. 17. Ткачук М. П. Українська література XX століття. Тернопіль: Медобори, 2014. 608 с. 18. Українська література XI-XVIII ст.: хрестоматія, за ред. П.В.Білоуса. К.:ВЦ «Академія», 2011. 688 с. 19. Ушкалов Л. Від бароко до постмодерну: есеї. Київ: Грані-Т, 2011. 552 с. 20. Чижевський Д. І. Історія української літератури. К.: Академія, 2008. 568с. **Додаткова література** 1. Білецький О. Українська проза першої половини XIX ст. (від видання Квітки до прози «Основи») // Від давнини до сучасності: У 2 т. К., 1960. Т.1. 2. Бондар М. Діалог з історичним часом: формування нової української літератури./ *Київська старовина*. 1999. №5. 3. Грицай М., Микитась В., Шолом Ф. Давня українська література. К.: Вища школа, 1988. 4. Грушевський М. Історія української літератури: В 6 т., 9 кн. Київ: Либідь, 1993-1996. 5. Єфремов С. Історія українського письменства. К.: Феміна, 1995. 6. Полєк В. Історія української літератури X-XVII ст.: Навч.посібник. К.: Вища школа, 1994. 7. Сліпушко О. Софія Київська. Українська література Середньовіччя доби Київської Русі (X-XIII століття). К.: Аконіт, 2002. 8. Чижевський Д. Історія української літератури (від початків до доби реалізму). – Тернопіль:Феміна, 1994. 9. Давня українська література: Хрестоматія / Упоряд. М.Сулима. К.: Освіта, 1993. 576 с. 10. Огієнко Іван. Українська культура. К., 1918. 11. Пушик С. Дараби пливуть у легенду. К., 1990. **Репозитарій НАУ:** *https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/42874*
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: • практичні/самостійні тощо: 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 50. • залік**:** семестрові оцінки сумою в 100 балів або відповідь на 100 балів. **Поточний** контроль та оцінювання проводиться безпосередньо на практичних заняттях. **Семестровий** контроль проводиться з метою визначення успішності розвитку бакалаврів та засвоєння ними навчальної програми. Для проведення семестрового контролю обов'язковою є здача індивідуального творчого завдання самостійної роботи ( ) і тестові письмові завдання. **Форма семестрового контролю: залік (творчий залік: виконання практичного завдання).** Оцінювання курсу здійснюється за стобальною шкалою і переводиться у національну шкалу та шкалу ЄКТС. **Академічна доброчесність**: Очікується, що роботи (відповіді) студентів будуть оригінальними, самостійно

	підготованими, нескопійованими. **Відвідання занять** є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні зайняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт (аналіз прочитаних творів, есе), передбачених курсом. **Література.** Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих. **Політика виставлення балів.** Враховуються бали, набрані в часі лекційних та практичних занять, виконання самостійної роботи, та бали за виконання практичних завдань. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях; недопустимість пропусків та запізнень на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. * Критерії оцінювання.
Питання заліку.	1. Періодизація української літератури. 2. Жанр «Повісті минулих літ». 3. Автор «Повісті минулих літ». 4. Жанрові особливості «Слова о полку Ігоревім». 5. Український романтизм. 6. Кирило-Мефодіївське братство: роль і значення цієї політичної організації в суспільно-культурному контексті доби. 7. Рання творчість Т. Шевченка. 8. Поема-епопея «Гайдамаки». 9. Лірика Т. Шевченка періоду «трьох літ», її медитативний та історіософський характер. Поеми «Сон», «Кавказ». 10. Література ІІ половини XIX ст.: стилі, жанри, репресивні заходи російського самодержавства щодо української мови та літератури. 11. Проблематика, ідейна концепція автора та характери у романі «Чорна рада» П. Куліша. 12. Художні особливості поетичної манери І. Я. Франка. 13. Сучасна українська література: стилі, течії, напрямки. Особливості.
Дотримання умов доброчесності	**Академічна доброчесність**: Очікується, що роботи здобувачів вищої освіти в частині НДР будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших здобувачів вищої освіти становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача вищої освіти є підставою для її незарахуванням викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. **Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.** Принципи доброчесності в Університеті та відповідність показникам забезпечення якості вищої освіти регламентовано НАЗЯВО та положеннями Центру забезпечення якості освіти Львівського національного університету імені Івана Франка. Сайт НАЗЯВО: https://naqa.gov.ua/ Центру забезпечення якості освіти ЛНУ: http://education-quality.lnu.edu.ua/accreditation/university-documents/ Онлайн курс «Академічна доброчесність» викладений за посиланням: https://vumonline.ua/course/academic-integrity- at-the-university/.
Навчання іноземною мовою	У процесі викладання навчальної дисципліни можливе використання матеріалів та джерел іноземною (польською, англійською) мовою.

Позааудиторні заняття	Передбачається в межах вивчення навчальної дисципліни участь в конференціях, форумах, круглих столах тощо (за активну участь отримують додаткові бали). У рамках неформальної освіти здобувачі можуть самостійно проходити курси на онлайн платформах за темами навчальної дисципліни.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

*** Критерії оцінювання**

Види робіт. **Критерії оцінювання знань студентів**	**Максимальна кількість балів**
1. Бали поточної успішності за участь у лекційних та практичних заняттях	
Критерії оцінювання	**60 балів**
ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь;	**5**
ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки;	**4**
ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача;	**3**
виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ВНЗ без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни;	**2-1**
	0
2. Самостійна робота студентів	
Критерії оцінювання	**10 балів**
Студенти поряд з аудиторною роботою певні завдання виконують самостійно, для того, щоб рівень знань загально з предмету був глибшим. Є два типи таких завдань: самостійно обрані і запропоновані викладачем. Самостійно визначені завдання повинні бути аргументовані. Вони оцінюються під час поточного контролю теми на відповідному практичному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу контролюється при підсумковому семестровому контролі.	**5**
5. Залік	**30**
Семестровий залік як форма підсумкового контролю є обов'язковим для всіх здобувачів. Залік виставляється за підсумками поточної успішності студента впродовж семестру і виконання залікового завдання. Результат заліку залежить від загальної кількості набраних балів впродовж семестру. Студент виконує фінальне залікове завдання у вигляді письмової роботи або у формі тестових завдань (20 балів).	